

<p>«ВҮРО» ШЖҚ РМК ВБжҚҚ Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі</p>	<p>Талдамалық есеп 2023 жылға арналған сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша</p>
---	---

Талдамалық есеп¹

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің ВБжҚҚ «Ветеринария бойынша ұлттық референттік орталық» ШЖҚ РМК 2023 жылға арналған сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша

Қазақстан Республикасы «Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабының 5-тармағына және «Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларына» сәйкес Қазақстан Республикасы сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының бүйрығымен Мемлекеттік қызмет істері және сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл 2016 жылғы 19 қазандығы №12 Бас директордың, 2023 жылғы 2 маусымдағы №139 бүйрығымен сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу үшін жұмыс тобы құрылды.

1 Жалпы ережелер

Талдау бағыты: Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің ВБжҚҚ «Ветеринария бойынша ұлттық референттік орталық» ШЖҚ РМК жұмыс тобы ұйымдастыру-басқару қызметінде сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау бойынша жұмыс жүргізді (бұдан ері - ВҮРО немесе Кәсіпорын).

Талдау мерзімі: 01.06.2022 бастап 01.06.2023 ж.

Талдау кезеңі: 2023 жылғы 5 маусымнан 5 шілдеге дейін.

Талдау көлемі:

- 1 Жұмыс тобы келесі бөлімшелердің қызметіне талдау жасады:
  - Астана қаласындағы бас кеңсенің әкімшілігі;
  - Алматы қаласындағы Алматы филиалының әкімшілігі;
  - қаржы бөлімі;
  - кадрлар бөлімі;
  - әкімшілік-шаруашылық бөлімі;
  - «Ветеринариялық препараттардың тіркеу сынақтары, байқаудан өткізу және сапасын бақылау» (ВПТСБӨСБ) зертханасы;
    - Астана қаласындағы «Жұқпалау аурулардың диагностикасы» (ЖАД) зертханасы;
    - Астана қаласындағы Тағам өнімдерін талдау (ТӨТ) зертханасы;
    - «Сақталған микроорганизмдер штаммдарының ұлттық коллекциясы» (СМШҰК) зертханасы;
      - Алматы қаласындағы ЖАД зертханасы;
      - Алматы қаласындағы ТӨТ зертханасы.
- 2 Жұмыс тобы келесі процестерге талдау жасады:
  - қаржылық басқару;
  - қызметтер мен тауарлар мен материалдарды сатып алу;
  - жеке құрам менеджменті;
  - өндірістік ортаны басқару;
  - қызметтердің барлық түрлерін көрсету;

¹ Бұл құжат Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес және Кәсіпорын қызметінің ерекшеліктерін (ерекше қауіпті қоздырыштармен жұмыс істейтін) және сәйкесінше ақпараттың жекелеген түрлерін жариялауга рұқсат етілгендейін ескере отырып әзірленген.

- үлгілерді қабылдау;
- зерттеу;
- микроорганизмдердің штамдарын тұндыру;
- прекурсорлармен жұмыс;
- нәтижені ЗАЖ-да тіркеу.

2 Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдері

Кәсіпорын Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 4 ақпандагы № 82 «Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі Ветеринариялық бақылау және қадағалау комитетінің кейбір мәселелері» қаулысына сәйкес құрылған. Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі Ветеринариялық бақылау және қадағалау комитетінің «Ветеринария бойынша ұлттық референттік орталық» мемлекеттік мекемесін «Ветеринария бойынша ұлттық референттік орталық» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына өзгерту арқылы Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі Ветеринариялық бақылау және қадағалау комитетінің заңды мұрагері болып табылады және оның беру актісіне сәйкес берілген барлық құқықтары мен міндеттерінің құқықтық мирасқоры болып табылады.

Кәсіпорынның құрылтайшысы Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылады.

Республикалық мемлекеттік менишік субъектісінің Кәсіпорын мүлкіне қатысты құқықтарын Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті (бұдан әрі – мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті орган) жүзеге асырады.

Кәсіпорынды басқаратын орган Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің Ветеринариялық бақылау және қадағалау комитеті (бұдан әрі – ВБжҚҚ) болып табылады.

Кәсіпорынның мемлекеттік тілде өз атауы бар мөрі мен мөртаңбалары, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес белгіленген үлгідегі бланкілері және қазынашылық органдарында шоттары болады. Кәсіпорын рұқсат ету функцияларын орындалмайды.

ВҮРО құрылымы мен штат саны Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің Ветеринариялық бақылау және қадағалау комитетімен келісім бойынша бекітіледі.

Кәсіпорынның құрылтай құжаты Жарғы болып табылады.

Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне талдау «Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу және оларды басқару» 02-33-2023 тестілеу орталығының құжатталған рәсіміне сәйкес жүргізілді, талдау барысында Кәсіпорынның барлық бизнес-процесстері мен жүргізілетін іс-шаралардың түрлері талданды.

Талдау және кейінгі бағалау нәтижесінде бар ықтимал тәуекелдер анықталып, сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерінің тізіліміне енгізілді².

Анықталған тәуекелдердің ушеуі сары (орташа) аймақта болады, ол тәуекелдің мәнділігінің тиісті балы арқылы көрінетін тәуекелдің орташа мәнін сипаттайтын және тәуекелдің пайда болу ықтималдығының орташа және орта/болмашы әсерін білдіреді, оны іске асыру себептерінің бірі сыйбайлас жемқорлық компоненттері болып табылады. Осы тәуекелдер үшін оларды азайту бойынша қосымша шаралар әзірленді, 2023 жылға арналған бұл Қазақстан Республикасы Ауыл

² Кәсіпорын қызметінің ерекшеліктерін, атап айтқанда аса қауіпті қоздырғыштармен жұмысты ескере отырып, Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерінің тізілімі тек ресми пайдалануға арналған құжаттама ретінде жіктеледі және бас директордың жазбаша рұқсатымен үшінші тұлғалар мен ұйымдарға ұсынылады.

<p>«ВҰРО» ШЖҚ РМК ВБжҚҚ Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі</p>	<p>Талдамалық есеп 2023 жылға арналған сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша</p>
---	---

шаруашылығы министрлігінің ВБжҚҚ «Ветеринария бойынша ұлттық референттік орталық» ШЖҚ РМК сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша анықталған сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою жөніндегі іс-шаралар жоспарында көрініс табады.

Сондай-ақ, жүргізілген талдау нәтижелері бойынша 2023 жылға арналған сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау нәтижелері бойынша анықталған сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ұшырайтын лауазымдар тізбесі жасалды және бекітілді³.

2.1 Персоналды басқару саласындағы, оның ішінде мұдделер қақтығысын шешу саласындағы сыйбайлас жемқорлық тәуекелдері

Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижесінде мұдделер қақтығысы немесе қызметкерлердің үлестестігі анықталған жоқ.

Қызметкерлердің жеке істері зерделенді, Кәсіпорын басшылығының жақын туыстарын жұмысқа алу фактілері анықталмады.

Кәсіпорын қызметкерлердің кәсіподак үйлемшін және Комплаенс-офицері қызметін құрды және жұмыс істейді.

Белгіленген талаптарға сәйкес бос лауазымға үміткерді іздеу конкурстық негізде www.enbek.kz электронды еңбек биржасында хабарландыру орналастыру арқылы жүзеге асырылады.

Кәсіпорын басшылығы Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген барлық әлеуметтік кепілдіктерді қамтамасыз етеді. Корпоративтік мәдениет мәселелерін дамыту және мұдделі тараптармен тиімді өзара әрекеттесу іскерлік мінез-құлық тәжірибесін қолдану арқылы жүзеге асырылады және Кәсіпорынның ішкі нормативтік құжаттарымен реттеледі.

Кәсіпорынның ішкі нормативтік құжаттары кадрларды жоспарлау, конкурстық іріктеу және орналастыру, кадрларды оқыту және дамыту, қызметкерлерді ынталандыру, корпоративтік басқару тәжірибесін енгізу және сыйбайлас жемқорлыққа қарсы корпоративтік мәдениетті қалыптастыру мәселелерін толығымен реттейді.

Талдау барысында сыйбайлас жемқорлық схемалары теориялық түрғыдан мүмкін болатын «әлсіз жерлер» анықталды. Мұндай орындар анықталып, есепке алынып, ықтимал сыйбайлас жемқорлық схемалары сипатталып, сыйбайлас жемқорлық схемаларын жүзеге асырудың алдын алу бойынша қолда бар шаралар жүзеге асырылуда. Сипатталған схемалардың ешқайсысы орындалмады. Кәсіпорын қызметінің талданған кезеңінде сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар анықталған жоқ.

Ұсыным: сыйга тартуудың ішкі тартибін әзірлеу, осы рәсім бойынша жеке құрамды техникалық оқытууды жүргізу, сәйкестікті растау жөніндегі қызметкермен байланысу үшін «жедел желі» үйымдастыру, «жедел желі» желісінде өтініш берушіні қорғауды түсіндірумен кеңес откізу.

³ Лауазымдар тізбесі нысаны заң талаптарына сәйкес келеді және әрбір нақты лауазымға тән ықтимал сыйбайлас жемқорлық схемаларын сипаттайтын «сыйбайлас жемқорлық тәуекелдері» бағанынан тұрады. Осылайша, Кәсіпорынның ерекшеліктерін, атап айтқанда аса қауіпті қоздырыштармен жұмысты ескере отырып, тізбе тек ресми пайдалануға арналған құжаттама ретінде жіктеледі және бас директордың жазбаша рұқсатымен үшінші тұлғалар мен үйымдарға ұсынылады.

2.2 Мемлекеттік сатып алу және қаржылық менеджмент саласындағы сыйбайлас жемқорлық тәуекелдері

Жұмыстарды, тауарлар мен көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алу рәсімдеріне бөлінген бюджет қаражатын жұмсаудың ашықтығын қамтамасыз ету мақсатында заңнамада белгіленген тәртіппен мемлекеттік сатып алудың жыл сайынғы жоспары бекітілді. Осыған байланысты барлық мемлекеттік сатып алулар бекітілген жылдық жоспарға сәйкес жүзеге асырылады. Қаастырылып отырған кезеңдегі мемлекеттік сатып алуларға талдау жүргізілді. Мемлекеттік сатып алу кезінде заң бұзушылықтар анықталған жоқ.

Ішкі талдау нәтижесінде Кәсіпорын басшысының жақын туыстары, жұбайлары немесе туыстары арасынан әлеуетті өнім берушілердің жүргізіліп жатқан мемлекеттік сатып алуларға үшін пайдаланылатын қаржы ресурстарын тиімді және оңтайлы жұмсау, мемлекеттік сатып алу процесінің ашықтығы мен айқындылығы қағидаты бойынша жүзеге асырылады. Жауапты тұлғалар заңнамада белгіленген тәртіппен бюджет қаражатының жұмсалуы туралы мерзімді түрде есеп береді.

Талданатын құрылымдық белімшелерде тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алуды талдау Кәсіпорынның мемлекеттік сатып алуы Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерімен және Кәсіпорынның ішкі нормативтік құжаттарымен реттелуіне байланысты мемлекеттік сатып алу кезінде іске асырылатын сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерінің жоқ екенін көрсетті.

Сонымен қатар, мемлекеттік сатып алу мемлекеттік сатып алу веб-порталы арқылы электронды түрде жүзеге асырылады және өнім берушімен кез келген байланыска жол бермейді.

Баға белгілеу бірнеше баламалы КҚО негізінде жүзеге асырылады, ӘШБ мамандары косымша бақылаудың орташа бағасын талдайды («ЭМС» АИАЖ тауарларының сатып алу бағасын бақылау жүйесі арқылы және «Сатып алудың бірыңғай терезесі» порталы арқылы).

Шарттарды жасасудың тек электронды форматы небпортаңда сатып алынатын тауарлар, жұмыстар, қызметтер туралы толық және сенімді ақпаратты қалыптастыруға және олардың орташа сатып алу бағасын анықтауға мүмкіндік берді.

Электрондық шарттарды және мемлекеттік сатып алуды жөнілдету мен ашықтығына бағытталған бірқатар басқа да нормаларды енгізу сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін барынша азайтуға мүмкіндік берді.

Талдау барысында сыйбайлас жемқорлық схемалары теориялық түрғыдан мүмкін болатын «әлсіз жерлер» анықталды. Мұндай орындар анықталып, есепке алынып, ықтимал сыйбайлас жемқорлық схемалары сипатталып, сыйбайлас жемқорлық схемаларын жүзеге асырудың алдын алу бойынша қолда бар шаралар жүзеге асырылуда. Сипатталған схемалардың ешқайсысы орындалмады.

2.3 Кәсіпорын көрсететін қызметтер саласындағы сыйбайлас жемқорлық тәуекелдері

Кәсіпорында алты зертхана бар:

- ВПТСБӨСБ зертханасы;
- Астана қаласындағы ЖАД зертханасы;
- Астана қаласындағы ТӨТ зертханасы;
- СМШҰК зертханасы;
- Алматы қаласындағы ЖАД зертханасы;

- Алматы қаласындағы ТӨТ зертханасы.

«Ветеринариялық препараттардың тіркеу сынақтары, байқаудан өткізу және сапасын бақылау» зертханасы (ВПТСБӨСБ)

ВПТСБӨСБ зертханасы өтеулі негізде ветеринариялық препараттардың, жемшөп пен жемшөп қоспаларының серияларын тіркеу сынақтарын, сынақтарын, сапасын бақылауды жүзеге асырады.

Бағалар тізімі бекітілді және Кәсіпорынның веб-сайтында көпшілікке қолжетімді, бұл жұмыс құнының асыра сілтеу тәуекелдерін болдырмайды.

Зертхананың қызметі сынақ орталығын басқару жүйесінің ішкі нормативтік құжаттарымен және ветеринариялық препараттардың, жемшөп пен жемшөп қоспаларының серияларын тіркеу сынақтарына, аprobациялауға, сапасын бақылауға қойылатын заңнамалық талаптармен реттеледі.

Жұмыс және тіркеу жазбалары мен нәтижелері бойынша корытындылар зерттелді. Астана қаласындағы Абайға 150 жыл көшесі, 22/3 мекенжайы бойынша зертхана қызметкерлерімен сұхбат жүргізілді, еңбек жағдайлары, қауіпсіздік жүйелері мен бейнебақылау жүйелерінің ұйымдастырылуы мен жұмыс істеуі тексерілді.

Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау барысында зертхананың қызметі зерделенді, сыйбайлас жемқорлық схемалары теориялық тұрғыдан мүмкін болатын «әлсіз жерлер» анықталды. Мұндай орындар анықталып, есепке алынып, ықтимал сыйбайлас жемқорлық схемалары сипатталып, сыйбайлас жемқорлық схемаларын жүзеге асырудың алдын алу бойынша қолда бар шаралар жүзеге асырылуда. Сипатталған схемалардың ешқайсысы орындалмады.

Астана және Алматы қалаларындағы «Жұқпалы аурулардың диагностикасы» (ЖАД) зертханалары

ЖАД зертханалары мемлекеттік тапсырыс бойынша және өтеулі негізде жұқпалы ауруларға зертханалық диагностикалық зерттеулер жүргізеді.

Бағалар тізімі бекітілді және Кәсіпорынның веб-сайтында көпшілікке қолжетімді, бұл жұмыс құнының асыра сілтеу тәуекелдерін болдырмайды.

Зертханалардың қызметі тест орталығын басқару жүйесінің ішкі нормативтік құжаттарымен және жұқпалы ауруларды диагностикалау жөніндегі заңнамалық талаптармен реттеледі. Жүргізілген зерттеулердің тәуелсіздігі, бейтараптығы және құпиялыштығы үлгілерді кодтау әдісімен және зерттеулердің жүргізуіндегі және тіркеудің, нәтижелерді көлісу мен бекітудің әзірленген кезеңдік тәртібін іске асырумен қамтамасыз етіледі.

Сынақ хаттамалары, қорытындылар, зертхананың және сынамаларды қабылдау бөлімінің жұмыс журналдарындағы жазбалар, ЗАЖ бағдарламасындағы жазбалар және т.б. Зертхана қызметкерлерімен сұхбат жүргізілді, сынама алу бөлімі мен зертхана қызметкерлерінің өзара әрекеттестігі бағаланды, Астанада (Абайдың 150 жылдығы көшесі, 22/3) және Алматы қ. Жахангир көшесі, 14 және Райымбек даңғылы, 221Б).

Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау барысында зертханалардың қызметі зерттелді, сыйбайлас жемқорлық схемалары теориялық тұрғыдан мүмкін болатын «әлсіз жерлер» анықталды. Мұндай орындар анықталып, есепке алынып, ықтимал сыйбайлас жемқорлық схемалары сипатталып, сыйбайлас жемқорлық схемаларын жүзеге асырудың алдын алу бойынша қолда бар шаралар жүзеге асырылуда. Сипатталған схемалардың ешқайсысы орындалмады.

Астана және Алматы қалаларындағы «Тағам өнімдерін талдау» (ТӨТ) зертханалары

ТӨТ зертханалары мемлекеттік тапсырыс бойынша азық-түлік өнімдерін талдау бойынша зерттеулер жүргізеді.

Сондай-ақ, Астанадағы зертхана өтелетін негізде қызмет көрсетеді. Бағалар тізімі бекітілді және Кәсіпорынның веб-сайтында көпшілікке қолжетімді, бұл жұмыс құнының асыра сілтеу тәуекелдерін болдырмайды.

Зертханалардың қызметі сынақ орталығын басқару жүйесінің ішкі нормативтік құжаттарымен және тамақ өнімдерін талдауға қойылатын заң талаптарымен реттеледі. Жүргізілген зерттеулердің тәуелсіздігі, бейтараптығы және қупиялыштығы үлгілерді кодтау әдісімен және зерттеулерді жүргізуіндегі және тіркеудің, нәтижелерді келісу мен бекітуіндегі әзірленген кезеңдік тәртібін іске асырумен қамтамасыз етіледі.

Сынақ хаттамалары, қорытындылар, зертхананың және сынамаларды қабылдау бөлімінің жұмыс журналдарындағы жазбалар, ЗАЖ бағдарламасындағы жазбалар және т.б. Зертхана қызметкерлерімен сұхбат жүргізілді, сынама қабылдау бөлімі мен зертхана қызметкерлерінің өзара әрекеттестігі бағаланды, Астана (Абайдың 150 жылдығы көшесі, 22/3) және Алматы қ. Гагарин 250Б даңғылы).

Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау барысында зертханалардың қызметі зерттелді, сыйбайлас жемқорлық схемалары теориялық түрғыдан мүмкін болатын «әлсіз жерлер» анықталды. Мұндай орындар анықталып, есепке алынып, ықтимал сыйбайлас жемқорлық схемалары сипатталып, сыйбайлас жемқорлық схемаларын жүзеге асырудың алдын алу бойынша қолда бар шаралар жүзеге асырылуда. Сипатталған схемалардың ешқайсысы орындалмады.

«Сакталған микроорганизмдер штаммдарының ұлттық коллекциясы» зертханасы (СМШҰК)

СМШҰК зертханасы микроорганизмдер штаммдарын сактауды мемлекеттік тапсырыс бойынша және өтелетін негізде жүзеге асырады. Бағалар тізімі бекітілді және Кәсіпорынның веб-сайтында көпшілікке қолжетімді, бұл жұмыс құнының асыра сілтеу тәуекелдерін болдырмайды.

Зертхананың қызметі Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 25 қарашадағы № 953 қаулысымен бекітілген «Патогенді және өнеркәсіптік микроорганизмдердің ұлттық коллекцияларын қалыптастыру, күтіп-ұстай және ұстай қагидалары және оларды қалыптастыруға, күтіп-ұстаяuga және күтіп-ұстаяuga уәкілетті үйымдардың тізбесі» сынақ орталығын басқару жүйесінің ішкі нормативтік құжаттарымен реттеледі.

Зертханалық жазбалар, биоқорғаныс және биоқауіпсіздік жүйесін бақылау және бақылау нәтижелері және т.б. Алматы қаласындағы Жаһангер көшесі, 14 мекенжайы бойынша зертхана қызметкерлерімен сұхбат жүргізілді, жұмыс жағдайлары, қауіпсіздік жүйелері мен бейнебақылау жүйелерінің үйымдастырылуы мен жұмыс істеуі тексерілді.

Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау барысында зертхананың қызметі зерделенді, сыйбайлас жемқорлық схемалары теориялық түрғыдан мүмкін болатын «әлсіз жерлер» анықталды. Мұндай орындар анықталып, есепке алынып, ықтимал сыйбайлас жемқорлық схемалары сипатталып, сыйбайлас жемқорлық схемаларын жүзеге асырудың алдын алу бойынша қолда бар шаралар жүзеге асырылуда. Сипатталған схемалардың ешқайсысы орындалмады.

Кәсіпорын корсететін қызметтер саласында сары (орташа) аймақта орналасқан тәуекелдердің бірі анықталды. Бұл ЗАЖ бағдарламасында зерттеу нәтижелерін жазумен жұмыс

<p>«ВҮРО» ШЖҚ РМК ВБжКК Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі</p>	<p>Талдамалық есеп 2023 жылға арналған сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша</p>
---	---

істеген кездегі қауіп. Бұл тәуекел ЗАЖ рұқсаты бар барлық қызметкерлерге қатысты. Талдау нәтижелері бойынша қабылданған шаралар жеткіліксіз және тәуекел деңгейін қолайлы төмен деңгейге (жасыл) төмөндөту үшін кейбір ұсыныстарды орындау қажет екендігі анықталды.

Ұсыным: парольдермен жұмыс істеудің ішкі регламенттерін әзірлеу, осы регламент бойынша жеке құрамды техникалық оқытуды жүргізу және персоналдың парольдерді тұрақты аудионын кейіннен бақылауды жүзеге асыру.

3 Қазіргі уақытта Кәсіпорында сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралар жүргізілуде

Қазіргі уақытта Кәсіпорын сыйбайлас жемқорлыққа қарсы қолданыстағы заңнама талаптарын сактау мақсатында сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерінің алдын алу бойынша тұрақты жұмыс жүргізуде.

Осылайша, Қазақстан Республикасының сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы заңнамасының талаптарына сәйкес ұжымға комплаенс-офицері лауазымы енгізілді, Комплаенс қызметі туралы ереже әзірленіп, бекітілді және қолданысқа енгізілді.

Сонымен қатар, Қазақстан Республикасы Президентінің 2022 жылғы 2 ақпандағы № 802 Жарлығына сәйкес 2023 жылдың басында «Ветеринария бойынша ұлттық референттік орталық» ШЖҚ РМК іс-шаралар жоспары Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің сыйбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі 2023 жылға арналған ВБжКК әзірленді және бекітілді.

Ұсыным: сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау нәтижелерін және сәйкестікті растау жөніндегі қызметкердің болуын ескере отырып сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі іс-шаралар жоспарын қайта қарастау (жоспарланған іс-шараларды іске асыру үшін жауапкершілікті тиісті түрде қайта қарастау).

2022 жылы басталған талаптарға сәйкес ҚР СТ 3049-2017 «Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесі. «Талаптар және қолдану бойынша нұсқаулар» және MC ISO 37001:2016 «Парақорлықпен курс менеджмен жүйесі» әзірлеу бойынша жұмыс жалғасуда.

Ұсыным: Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың нормаларын және сыйбайлас жемқорлыққа қарсы ішкі құжаттарды сақтау бойынша міндеттемелерді Кәсіпорынның филиалы және тестілеу орталығы туралы ережеге және қызметкерлерінің лауазымдық нұсқаулықтарына енгізу.

Ұсыным: «Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы с-қимыл менеджменті жүйесі» ҚР СТ 3049-2017 талаптарына сәйкес сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесін сертификаттау мүмкіндігін қарастыру. «Талаптар және қолдану бойынша нұсқаулар» деген тарауда: сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне кезекті талдауга дейінгі мерзімде ағымдағы жылдың үшінші тоқсанының соңына дейін.

Кәсіпорын сыйбайлас жемқорлыққа қарсы басқарудың негізгі қағидаттары мен ережелеріне сәйкес барлық ықтимал тәуекелдерге тұрақты мониторинг пен бақылауды жүзеге асырады. Кәсіпорында сыйбайлас жемқорлық әрекеттері туралы сигналдарға немесе Кәсіпорын қызметкерлерінің хабарламаларына дер кезінде жауап беруге мүмкіндік беретін тұтынушылармен көрі байланыс жүйесі бар.

Талданатын кезеңде Кәсіпорынның тестілері мен басқа да қызметтерінің сапасына шағым түсken жок, қызметкерлердің қандай да бір сыйбайлас жемқорлық әрекеттеріне шағымдар тіркеլмеді.

Талдау барысында Кәсіпорынның жұмыс тәртібін айқындайтын заңнамалық актілер мен нормативтік құқықтық актілер, сыртқы нормативтік құжаттарды басқару жүйесі және заңды талаптарды қызметкерлердің назарына жеткізу үшін Кәсіпорын ішіндегі байланыс жүйесі зерделенді. Ешқандай сәйкесіздіктер табылмады.

Ұсыным: сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне кезекті жоспарлы талдау жүргізу кезінде (2024 жылы), талдауга «Жалпы Кәсіпорынның немесе оның бөлімшелерінің қызметіне әсер ететін нормативтік құжаттардагы сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау» бағытын енгізіңіз.

Талдау барысында Кәсіпорынның ресми сайты қаралды. Сайтты тексеру барысында деректердің уақытылы жаңартылып отыратыны, «сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл» бөлімі әзірленіп, жұмыс істеп тұрғаны анықталды. Ешқандай сәйкесіздіктер табылмады.

Қорытындылар:

- 1 Бұйрықпен белгіленген мерзімде сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау толық қолемде жүргізілді.
- 2 Талдау шенберінде келесі құжаттар әзірленді:
  - Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің ВБжҚҚ «Ветеринария бойынша ұлттық референттік орталық» ШЖҚ РМК қызметін талдау нәтижелері бойынша сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерінің 2023 жылға арналған тізілімі (бекіту мерзімі – 05.07.2023 жыл);
  - Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің ВБжҚҚ «Ветеринария бойынша ұлттық референттік орталық» ШЖҚ РМК сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген ішкі талдау нәтижелері бойынша анықталған сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ұшырайтын лауазымдардың тізбесі, 2023 жылға (күні) бекіту туралы – 05.07.2023 ж.);
  - Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің ВБжҚҚ «Ветеринария жөніндегі ұлттық референттік орталық» ШЖҚ РМК 2023 жылға арналған сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері туралы осы талдамалық есеп (күрылған күні – 07/ 12/2023);
  - Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің ВБжҚҚ «Ветеринария бойынша ұлттық референттік орталық» ШЖҚ РМК сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша анықталған сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың себептері мен жағдайларын жою жөніндегі 2023 жылға арналған ішшаралар жоспары (келісім бойынша).

ҚР АШМ
ВБжҚҚ «ВҮРО» ШЖҚ РМК
Бас директордың м.а.

12.07.2023 ж.

R. Кусеков

«ВҰРО» ШДЖК РМК
ВБж҆К Қазақстан
Республикасы Ауыл
шаруашылығы
министрлігі

Талдамалық есеп
2023 жылға арналған сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері
бойынша

Келісілді:

Алматы филиалының директоры

К. Калкабаев

ӘШБ басшысы

А. Сагандыков

Бас бухгалтер

С. Рамазанов

Бас экономист

А. Шашакова

ЖАД зертханасының менгерушісі

Т. Карабаев

ТӨТ зертханасының менгерушісі

Е. Самигатов

ВПСБТС зертханасының менгерушісі

Д. Таранов

СМШҮК зертханасының менгерушісі

С. Фирсова

Алматы филиалының ЖАД
зертханасының менгерушісі

С. Сүлейменов

ТӨТ Алматы филиалының
зертхана менгерушісі

А. Сарманов

Комплаенс-офицері

Н. Горбачева